

# Praxe o samotě: dopis

ZENOVÝ MISTR SEUNG SAHN

New York  
26. června, 1978

Drahý Soen Sa Nime,

Děkuji vám za dopis a za obrázek Kwan Seum Bosal. Jsem vám moc vděčná, že na mě tak myslíte.

Minulý víkend jsem se u Boba doma zúčastnila Jong Maeng Džon Džinu. Zjistila jsem, že praktikovat s ostatními je pro mě velice těžké. Jako bych narážela na nějakou hluboko uloženou bariéru – začnu se chovat divně, mám nepřiměřené reakce a vyžaduji spoustu zvláštní pozornosti. Víím, že to pro ostatní není dobré. Hrozně mi to vadí, ale zdá se, že s tím nedokážu nic udělat.

Vy říkáte, že praxe s ostatními pomůže mé špatné karmě. Já mám ale pocit, že bych si brala mnohem víc, než můžu dát – a že bych byla jen na obtíž. Něco takového už znovu nechci. Proto žiju a praktikuju sama. Je pro mě důležité každý den pracovat a udržovat si svou rovnováhu.

Náš hlavní učitel dharmy George řekl, že nikdo z nás není zvláštní – zvlášť dobrý nebo zvlášť špatný. Ale já mám pocit, že jsem hodně jiná než ostatní. Je to divné. Sama tomu nerozumím a mrzí mě to. Cítím, že musím pokračovat se svou praxí o samotě.

Děkuji vám za váš zájem a péči.

Upřímně,

Gail

---

6. července, 1978

Drahá Gail,

Díky za dopis. Jak se máš?

Přečetl jsem si, co píšeš. Znáš tvou karmu. Nejsi jediná, kdo takovou karmu má. Lidí, kteří rádi praktikují o samotě, je plno. Není to dobré, ani špatné – lepší než nic. Ale když praktikuješ o samotě, tvá praxe nemůže růst. Zen znamená na ničem nelpět. Když na něčem lpíš nebo něco vytváříš, když jsi k něčemu připoutaná, neprotikuješ zen. Pokud se pokoušíš zen praktikovat takto, nemůžeš dosáhnout osvícení a porozumět svému pravému „já“, i kdybys to zkoušela celý život. Proto je velmi důležité své názory a pocity odložit. Co jsi? Jestli nevíš, jen jdi přímo – nevím.

Stále jen kontroluješ, kontroluješ, kontroluješ: „moje pocity“, „něčí pocity“, „něčí mysl“, „moje mysl“, „něčí porozumění“. Tím si vytváříš problémy. Říkáš, že nemůžeš pomoci druhým lidem, že jsi jim na obtíž. Netrap se tím, co ostatní. Kdykoli s nimi něco děláš, už to samo o sobě jim pomáhá – bez ohledu na to, jsou-li tvé činy dobré, nebo špatné.

Je to, jako když se čistí brambory. V Koreji se neperou brambory jedna po druhé, ale tak, že se všechny naráz dají do nádoby plné vody. Někdo pak vezme takovou násadku a pohybuje s ní v nádobě nahoru a dolů, nahoru a dolů. Tím se brambory třou jedna o druhou, narážejí na sebe, a hlína sama odpadá. Mýt brambory jednu po druhé zabere dost času – chvíli trvá, než jednu očistíš, a na konci máš jenom jednu čistou bramboru. Jsou-li všechny brambory pohromadě, čistí se mezi sebou navzájem.

Naše společná praxe poklon, zpěvů a sezení a společného soužití je jako ta spousta brambor, které do sebe narážejí a čistí se navzájem. Někdy jsme příliš unavení a nechce se nám vstávat, nebo bychom se po práci radši dívali na televizi. Ale když člověk žije v zenovém centru, musí praktikovat s ostatními – odložit své vlastní pocity a dělat věci spolu s nimi. Toto společné konání znamená nenechat se ovládat svou špatnou karmou touhy, hněvu či nevědomosti.

Někdy do ostatních narážíš: „Dneska se mi nechce dělat poklony!“ nebo „Jsem hrozně unavená, nemůžu ještě umývat nádoby!“ Brzy ale zjistíš, že narážíš jen

na svou vlastní karmu. Když jsi sama, je snadné držet se svých myšlenek: „Jenom tak, jak to dělám já!“ Tím, že jsi sama, jsi ale od ostatních oddělená a tvoje myšlení a názory sílí víc a víc. Tvá mysl je tak stále užší a napjatější – má kolem sebe mnoho zdí.

Zen znamená sjednocení „uvnitř“ a „vně“. Jinými slovy: ty a tvá správná situace se v každém okamžiku stáváte jedním. Když praktikuješ s ostatními, všichni ti pomáhají tvou správnou situaci uvidět. A tvůj život se v mnohém zjednoduší a projasní. Zdi tvého myšlení jsou stále slabší a slabší a brzy zmizí docela. Potom vidíš, slyšíš – vše je pravdou právě takové, jaké to je. Když je někdo šťastný, jsi šťastná s ním. Je-li někdo smutný, vidíš to a pomůžeš mu. Tomu říkáme svoboda. Nebo také Velká láska, Velký soucit, Velká cesta bódhisattvy.

Stále vytváříš nějaké zdi, Gail. Kdy už konečně vystoupíš z těch svých malých zdí ven? Tento vesmír je nesmírně široký, nekonečný v čase a prostoru. Proto nevytvářej nic jako „můj prostor“ a „můj čas“. Odlož tohle „já, můj, mně“. Jenom to zkoušej, zkoušej a zkoušej. To je velice důležité. Poprvé je to těžké, ale když nebudeš kontrolovat svou mysl, své pocity, své porozumění, nebudeš mít žádný problém. Myšlenky přicházejí a odcházejí – nech je být.

Když praktikuješ správně, budeš sílit. Spolu s tím budou stále silnější i tvoji démoni. Je-li pro tebe společná praxe těžká, znamená to, že tvá dharma i karma jsou velmi silné. Tehdy musíš jít jenom přímo – vytrvat. Potom vyhraješ – je to jasné? Žádný problém. Musíš to zkoušet, zkoušet, zkoušet. Budeš-li mít tuto mysl „zkoušej to“, staneš se skvělou ženou.

Takže nekontroluj svou mysl, své pocity ani své porozumění. Všechno to odlož. Jenom jdi přímo, bez přestání, deset tisíc let.

V dharmě Tvůj

Seung Sahn

– Přeložil Jirka Lněnička